

KIMITOÖN KEMIÖNSAARI

***KEMIÖNSAAREN
KESKUSKOULUN
PELISÄÄNNÖT***

2024-2025

KEMIÖNSAAREN KESKUSKOULUN HENKILÖKUNTA

Rehtori puh. 044 0425 675
Vasama Marja ue

Johtoryhmä ja rehtorin varahenkilöt

Tuominen Minna 1. varahlö 1.-2. lk luokanopettaja, ks
Mäkelä Elli-Maija 2. varahlö, 7. luokan luokanvalvoja, ai, hi, yh

Opettajat

Opettajainhuone puh. 0405317530
Himanen Tiina 5. lk luokanopettaja, et
Isojärvi Kati 8. luokan luokanvalvoja, ma, fy, ke
Juuti Essi 9. luokan luokanvalvoja, en, ru
Lahti Aino-Maija 3.-4. lk luokanopettaja, et
Liljeström Olli mu
Mattila Jussi 6. lk luokanopettaja, li
Mäkinen Terhi ku
Paavola Olli ks
Pohjanpalo Elina ko
Puputti Jenny ks
Salminen Katja bi, mt, te, opo puh. 040 531 7113
Urpo Milja S2- ja valmo, et
Voitevyeh Tamara ortodoksi uskonto, ukrainan kieli

Erityisopettajat

Kaivola Lea erityisluokanopetus puh.
Komaro Marjo erityisluokanopetus puh. 040 638 6375
Munter Irene erityisopetus puh.

Koulunkäyntiohjaajat puh. 040 531 7530

Immonen Petra
Kallio Päivi
Komulainen Jenna
Rossi Satu
Sandberg Marketta
Voitevyeh Tamara

Yläkoulun opettajat puh. 040 6720 670
Alakoulun opettajat/eftisasiat puh. 040 749 8060

Kanslia puh. 040 5312886
Sjöholm Stig kanslisti

Kemiönsaaren keskuskoulun katuosoite on Koulutie 4, 25700 Kemiö
Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kimitoon.fi

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	4
2. ARVOT JA TOIMINTA-AJATUS	5
3. JÄRJESTYSSÄÄNNÖT JA NIIDEN LAADINTA	9
3.1 SÄÄNTÖJEN LAADINTA, PÄIVITYS JA TIEDOTTAMINEN.....	9
3.2. JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	9
4. KÄYTTÄYTYMISEN ARVIOINTI.....	12
4.1. YLEISET PERIAATTEET	12
4.2. KÄYTTÄYTYMISEN TAVOITTEET JA OSA-ALUEET.....	13
4.3. KÄYTTÄYTYMISEN SUUNTAA ANTAVAT ARVIOINTIKRITEERIT	14
5. WILMA.....	16
6. OPISKELUHUOLTO.....	17
7. POISSAOLOT	18
8. MYÖHÄSTELEMINEEN JA POISTUMINEEN KOULUALUEELTA	19
9. OPPILAAN MUKANA TULEVAN VIERAILIJAN VIERAILULUPA	19
10. KOULUKIUSAAMISEEN PUUTTUMINEEN KiVa -KOULUSSA	19
10.1. KIUSAAMISEN VASTAINEN TOIMINTASUUNNITELMA.....	20
10.2. MITÄ ON KIUSAAMINEEN?.....	20
10.3. MITEN KIVA KOULUSSA KIUSAAMISEEN PUUTUTAAN?.....	22
11. VÄKIVALTATILANTEISIIN VARAUTUMINEEN JA NIIDEN SELVITTELY, VÄKIVAL- LAN UHKA JA AGGRESSIIVISUUDEN KOHTAAMINEEN	22
12. ILKIVALTA JA NÄPISTELY	23
12.1. ILKIVALTAAN SUHTAUTUMINEEN	23
12.2. NÄPISTELYYN SUHTAUTUMINEEN.....	23
13. KASVATUSKESKUSTELU JA KURINPITOTOIMET (ns. kurinpitosuunnitelma)	24
13.1. KURINPITOTOIMET	24
13.2. KASVATUSKESKUSTELU	24
13.3. LUOKASTA POISTAMINEEN	25
13.4. OPETUKSEEN OSALLISTUMISEEN EVÄÄMINEEN.....	25
13.5. JÄLKI-ISTUNTO	26
13.6. KIRJALLINEEN VAROITUS	26
13.7. SOVITTELU, LISÄTYÖ, PUUTTUMINEEN JA PUHUTTELU	26
14. LÄKSY-PARKKI	27

KEMIÖNSAAREN KESKUSKOULU

1. JOHDANTO

Tervetuloa aloittamaan uutta lukuvuotta 2024-2025!

Tänä vuonna Keskuskoulussa on kaksi yhdysluokkaa, 1.-2. yhdysluokka ja 3.-4. yhdysluokka. Luokanopettajan lisäksi opetusta voi antaa myös erityisopettaja. Alakoulussa on lisäksi erityisopetuksen pienluokka E3-5. Yläkouluun perustetaan uutena erityisopetuksen pienluokka E7-9, jossa on oma erityisluokanopettaja. Muut luokat ovat yksittäisluokkia, joilla on oma luokanopettaja tai -valvoja. Valmo-luokka jatkaa uuden opettajan voimin syksyllä.

Tänä lukuvuonna kaikissa kunnan kouluissa yhteisenä painopistealueena jatkuu Yhteisöllisyys. Toisena painopistealueena Kemiönsaaren keskuskoulussa on hyvät käytöstavat. Keskitymme tänä vuonna perustyöhön, opiskelutaitojen kehittämiseen, tuntityöskentelyyn, vastuunottoon ja rohkeuteen toimia myös omalla epämukavuusalueella. Hyvinvointisuunnitelma, päivitetty tv-t-suunnitelma, digitaalisen osaamisen vuosikello sekä kestävän kehityksen vuosikello kulkevat osana arkeamme.

Kodin ja koulun välisen yhteistyön tärkein kanava on Wilma-ohjelma.

Olemme koonneet tähän pelisäännöt - vihkoseen koulunpidon kannalta kaiken oleellisen: arvopohjamme ja toiminta-ajatuksemme, pelisääntömme ja käytäntömme sekä tapamme toimia eri tilanteissa. Järjestyssäännöt päivitettiin huoltajien ja oppilaiden kanssa yhteistyössä lukuvuonna 2022-2023, ne löytyvät myös täältä. Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastainen toimintasuunnitelma päivitetään vastaamaan lakimuutoksia. Sen pohjalta koululla on tehty myös oma koulukohtainen suunnitelma.

Uuden lukuvuoden 2024-2025 alkaessa toivotan meille kaikille ahkeruutta, iloa ja yhteisöllisyyttä sekä menestystä opiskeluissa!

Rehtori

2. ARVOT JA TOIMINTA-AJATUS

Arvopohjamme keskiössä on laadukas ja viihtyisä koulu, johon pääsemme työntekemistä kunnioittaen, myönteisyyttä ja suvaitsevaisuutta viljellen sekä yhteisötaitoja käyttäen.

Työntekeminen

Työntekemisen merkityksen ymmärtäminen: oman ja muiden työn arvostaminen, vastuu omasta työntekemisestä ja oppimisesta.

- **oppilaan vastuulla:** haluat oppia ja tehdä oppimisen eteen työtä, osaat iloita onnistumisista ja ymmärrät epäonnistumisten merkityksen, haluat nähdä muiden tekemän työn arvokkuuden, haluat oppia ottamaan vuosi vuodelta omasta oppimisestasi ja koulunkäynnistäsi enemmän vastuuta
- **huoltajan vastuulla:** kannustat ja vaadit lastasi työntekoon, näytät hyvää esimerkkiä, annat palautetta tehdystä työstä, olet kiinnostunut lapsesi koulunkäynnistä ja valvot, että koulunkäynti sujuu, osallistut vanhempainvartteihin ja -iltoihin ja pidät säännöllisesti yhteyttä kouluun, annat vuosi vuodelta yhä enemmän ja enemmän lapselleen vastuuta, luotat hänen selviytymiseensä, tuet koulua ja koulun työn päämääriä,
- **koulun vastuulla:** motivoimme, kannustamme, vaadimme, valvomme, annamme palautetta

Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus

Kriittisyys: oman toiminnan kriittinen arviointi, oikeudenmukaisuuden ja kohtuuden huomioiminen tilanteiden vaatimalla tavalla, syy-seuraus –suhteiden välitön esille tuominen, oppilaiden kuuntelemisen tehostaminen

- **oppilaan vastuulla:** haluat oppia arvioimaan omaa toimintaasi, siedät kritiikkiä, haluat kuunnella toisia, olet reilu kaveri
- **huoltajan vastuulla:** opetat ja kannustat lastasi arvioimaan omaa toimintaansa, puutut mahdollisimman nopea ei-toivottuun käyttäytymiseen ja annat palautetta
- **koulun vastuulla:** olemme alttiita ja valmiita arvioimaan omaa toimintamme niin kouluna kuin yksilöinäkin (reflektointi), sitoudumme mahdollisimman oikeudenmukaiseen kohteluun, kuuntelemme entistä enemmän, mitä oppilaalla on sanottavanaan, puutumme ja annamme palautetta mahdollisimman nopeasti

Suvaitsevaisuus

Erilaisuuden näkeminen rikkautena

Empatia eli kyky tuntea myötätuntoa toista ihmistä kohtaan

Tasa-arvo; samojen mahdollisuuksien antaminen sukupuolesta huolimatta

Yksilön ainutlaatuisuuden ymmärtäminen

- **oppilaan vastuulla:** opit ymmärtämään ja hyväksymään, että jokainen on ainutlaatuinen ja erilainen sekä tasa-arvoinen kaikkien kanssa, opettelet miettimään, miltä toisesta tuntuu
- **huoltajan vastuulla:** näytät mallia, miten aikuinen toimii tasa-arvoa edistäen ja erilaisuutta hyväksyen suvaitsevaisella elämäntavalla
- **koulun vastuulla:** puutumme viipymättä erilaisuutta suvaitsemattomaan käyttäytymiseen, koulussa toimivina aikuisina ymmärrämme olevamme esimerkkeinä erilaisuuden hyväksymisessä ja tasa-arvon ja suvaitsevaisuuden edistämisessä, pidämme aihepiiriä käsitteleviä oppitunteja ja teemapäiviä

Myönteisyys

Turvallinen, positiivinen ja kannustava ilmapiiri

Jokainen on jossain hyvä

Elämänmyönteisyys

Tulevaisuudenusko

Kodin ja vanhempien rooli koulun tukijana

- **oppilaan vastuulla:** suhtaudut uuden oppimiseen myönteisesti, ymmärrät opiskelevasi elämääsi, ei koulua varten, näet tulevaisuuden mahdollisuutena, jonka eteen olet valmis tekemään työtä, uskot omiin kykyihisi, opettelet antamaan myönteistä palautetta
- **huoltajan vastuulla:** tuet koulun tehtävää, näet koulun ja oppimisen myönteisenä asiana, vahvistat lapsesi itsetuntoa, pidät yllä vahvaa tulevaisuudenuskoa, opettelet antamaan myönteistä palautetta
- **koulun vastuulla:** puutumme välittömästi niihin tilanteisiin, jossa koulu ei ole turvallinen paikka, koulun aikuisina luomme osaltamme yhteisöön kannustavan ilmapiirin, joka antaa tilaa myös virheille ja epäonnistumisille ja niistä oppimiselle, opettelemme antamaan myönteistä palautetta

Yhteisötaidot

Koulu yhteisössä toimimisen taidot

Oikean ja väärän ymmärtäminen

Yksilö yhteisön, kotikunnan ja yhteiskunnan jäsenenä

Sääntöjen merkityksen ymmärtäminen ja niiden noudattaminen

Lapsen ja aikuisen velvollisuuksien erottaminen toisistaan, vanhemmuuden vastuun ottaminen

Yhteisöllisyys

- **oppilaan vastuulla:** haluat ottaa omassa toiminnassasi muut huomioon, näet, että sääntöjen noudattaminen palvelee sekä yksilöitä eli sinua ja minua että koko yhteisöä
- **huoltajan vastuulla:** olet aikuinen ja kannat vanhemmuuden vastuuta, muistat, että kasvatusvastuu lapsesta on vanhemmilla,

vaadit lapseltasi ikäkauteen sopivaa vastuunkantoa, tuet lastasi toimimaan koko luokkayhteisönsä hyvinvoinnin parhaaksi

- **koulun vastuulla:** käymme sääntöjä ja niiden tarkoitusta yhdessä läpi, valvomme sääntöjen noudattamista ja puutumme sääntöjen vastaiseen toimintaan, opetamme oppilaitamme olemaan aloitteellisia sääntöjen muuttamiseksi, tuemme koteja ja huoltajia vanhemmuuden tehtävän hoitamisessa, teemme kotien ja huoltajien kanssa yhteistyötä ja harjoitamme säännöllistä yhteydenpitoa.

OPETUSSUUNNITELMAN ARVOPERUSTA

Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen. Oikeus ympäristöön, jossa oppilas voi kehittää luovuuttaan, oppia itsetuntemusta ja itsekunnioitusta sekä kasvaa täyteen mittaansa ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä. Koulu pyrkii huomioimaan erilaiset oppimistyyliä sekä motivoimaan ja kannustamaan oppimaan. Koulun ilmapiirin tulee antaa tilaa kodin ja koulun väliselle avoimelle yhteistyölle.

Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia. Oikeus tulla kunnioitetuksi ja tasavertaisesti kohdelluksi sosioekonomisesta taustasta, sukupuolesta, kulttuurista, rodusta, uskonnosta tai kielestä riippumatta. Sivistynyt ihminen pyrkii toimimaan oikein ja kunnioittamaan itseään, muita ihmisiä ja ympäristöään. Koulun toiminnassa painotetaan suvaitsevaisuutta ja ystävyyssuhteita. Koulun tulee edistää rehellisyyttä, avoimuutta ja vastuun ottamista. Koulu kannustaa osallistumaan aktiivisesti koulun arkeen sekä lähiympäristön ja paikallisyhteisön toimintaan.

Kulttuurinen moninaisuus rikkautena. Oikeus saada tietoa omasta ja muiden ihmisten kulttuuriperinnöstä. Yhteinen oppiminen yli kieli-, kulttuuri-, uskonto-, sukupuoli- ja elämänkatsomusrajojen luo edellytyksiä aidolle kommunikaatiolle ja yhteisöllisyydelle. Paikallinen, kielirajat ylittävä yhteistyö on koulun kannalta tärkeää. Koulun tulee opettaa oppilaita arvostamaan omaa perintöään sekä olemaan vastuullisia, ihmisoikeuksia kunnioittavia maailmankansalaisia.

Kestävän elämäntavan välttämättömyys. Oikeus oppia ymmärtämään oman toiminnan vaikutukset lähiympäristöön ja maailmanlaajuisesti. Koulun tulee pyrkiä tarjoamaan teknistä osaamista, joka vastaa nyky-yhteiskunnan vaatimuksia. Koulu pyrkii edistämään kestävää tulevaisuutta ja kestävästä yhteiskunnan kehitystä tukevia kulutus- ja tuotantotapoja. Koulun tulee vaalia Saaristomeren ainutlaatuisuutta ympäristöä, jossa elämme.

Koulun arvoperustaa voidaan seurata ja arvioida arvokeskustelujen kautta. Arvokeskustelut muodostavat pohjan yhteiselle opetus- ja kasvatustyölle, ja ne heijastuvat koulun arkeen. Oppilaiden, vanhempien ja opettajien tulee kaikkien

osallistua koulun arvoperustaa koskeviin keskusteluihin. Koulun ja kodin arvojen pohtiminen yhdessä sekä tähän pohjautuva yhteistyö edistää oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaamista.

Arvoperustan arvioinnissa voidaan käyttää apuna kunnan sivistustoimen laatu-käsikirjaa sekä käsikirjaan kuuluvia laatukortteja ja koulukohtaisia kysymyksiä. Yhteistyö oppilaiden, huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa edistää avointa ja rakentavaa itsearviointia.

KESKUSKOULUN ARVOT

Aktiivisuus

Keskuskoulu pyrkii aktiivisesti osallistamaan oppilaat koulun arjessa. Koulussa on aktiivinen oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta. Liikkuva koulu ja toiminnallinen oppiminen tuovat aktiivisuutta koulupäiviin ja tukevat oppilaiden fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia. Teemme myös yhteistyötä koulun eri sidosryhmien kanssa.

Avoimuus

Keskuskoulu on monikulttuurinen koulu, joka toimii kaksikielisessä kunnassa. Teemme sujuvaa yhteistyötä kieliryhmistä riippumatta muiden koulujen ja toimijoiden kanssa. Aktiivinen vanhempainyhdistys on myös mukana koulun toiminnassa.

Uudistaminen

Keskuskoulun toimintakulttuuri on jatkuvasti kehittyvä ja uudistuva. Oppilaiden ainutlaatuisuus, vahvuudet ja oikeus hyvään opetukseen voidaan huomioida pienissä opetusryhmissä. Opettajat ja henkilökunta kokeilevat rohkeasti uutta ja kehittävät jatkuvasti ja suunnitelmallisesti ammattitaitoaan.

3. JÄRJESTYSSÄÄNNÖT JA NIIDEN LAADINTA

3.1 SÄÄNTÖJEN LAADINTA, PÄIVITYS JA TIEDOTTAMINEN

Koulun pelisäännöt sekä järjestyssäännöt käydään säännöllisesti läpi henkilökuntakokouksissa sekä lukuvuoden alussa oppilaskunnan hallituksen kanssa. Pelisäännöt ja järjestyssäännöt on käyty läpi myös vanhempainyhdistyksen edustajien sekä huoltajien kanssa. Tarpeen mukaan säännöt päivitetään.

Lukuvuoden alussa ja tarvittaessa myös lukuvuoden aikana luokanopettajat ja luokanvalvojat käsittelevät luokissaan pelisäännöt ja järjestyssäännöt. Pelisäännöt ovat nähtävissä koulun peda.net -sivustolla. Säännöistä keskustellaan lisäksi vanhempainilloissa ja -varteissa.

3.2. JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Koulun järjestyssääntöjen tarkoituksena on edistää koulun sisäistä järjestystä ja hyvää ilmapiiriä ja opiskelua rauhallisessa ja turvallisessa oppimisympäristössä. Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana ja kaikessa koulun toiminnassa.

KOULUSSA

- Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Oppilaan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. (Perusopetuslaki § 35)
- Kaikilla koulussa olevilla on oikeus fyysiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyden suojaan.
- Kaikilla on tasavertainen oikeus olla oma itsensä.
- Mobiililaitteiden käyttö opetusta häiritsevästi on kielletty. Kuvaaminen, kuvien jakaminen ja julkaiseminen ilman kuvattavan lupaa on kielletty.
- Oppilas on vastuussa aiheuttamistaan vahingoista.

KOULUALUE JA VÄLITUNNIT

- Välitunnit vietetään osoitetuilla alueilla.
- Koulun alueelta ja välituntialueelta ei saa poistua koulupäivän aikana ilman luokanopettajan/luokanvalvojan tai rehtorin lupaa.
- Polkupyöriä ja muita kulkuvälineitä säilytetään niille varatuilla paikoilla. Pyörä- ja mopokatoksessa ei oleskella.
- Lumipallojen heittäminen on kielletty.
- Puihin kiipeäminen koulualueella on kielletty.

KOULUSSA KIELLETTYJÄ AINEITA JA TAVAROITA

- Alkoholi, tupakkalain tarkoittamat tupakkatuotteet, huumausainelain tarkoittamat huumausaineet ja näiden käyttöön liittyvä välineistö
- Tulentekovälineet
- Veitset, ampuma-aseet, voimakkaat laserosoitimet sekä vastaavat esineet ja aineet

- Energiajuomat
- Purkat, makeiset ja virvoitusjuomat ilman koulun lupaa

OPIKELU

- Oppilaan velvollisuus on suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.
- Oppitunneille saavutaan ajoissa opiskeluvälineet mukana.
- Oppitunnilla noudatetaan opettajan ja muun henkilökunnan antamia ohjeita.
- Oppituntia ei saa häiritä.

KURINPITO

- Koulussa on käytössä perusopetuslaissa säädetyt kurinpitotoimet (Perusopetuslaki 36§).
- Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan tavarat (Perusopetuslaki 36e§).
- Opettaja ja rehtori voivat ottaa häiritsevät tai vaaralliset esineet tai aiheet tarvittaessa haltuunsa (Perusopetuslaki 36d§).

3.3. TARKENNUKSIA JÄRJESTYSSÄÄNTÖIHIN

KOULUPÄIVÄN AIKATAULU

aamunavaus	08.25 - 08.30	
1. ja 2. oppitunti	08.30 - 10.00	
välitunti	10.00 - 10.30	
3. oppitunti	10.30 - 11.15	
ruokailu ja välitunti	11.15 - 11.45	
4. oppitunti	11.45 - 12.30	(alakoulun 1. kuljetus lähtee 12.30)
välitunti	12.30 - 12.45	
5. oppitunti	12.45 - 13.30	
välitunti	13.30 - 13.40	
6. oppitunti	13.40 - 14.25	

Ruokailemaan luokat menevät porrastetusti.

Koulupäivät päättyvät luokka-asteittain seuraavasti:

	1. ja 2. lk:t	3. ja 4. lk:t	5. ja 6. lk:t	yläkoulu
ma	12.30	12.30	14.25	14.25
ti	12.30	12.30	14.25	14.25
ke	13.30	14.25	13.30	14.25
to	12.30	14.25	14.25	14.25
pe	12.30	12.30	12.30	14.25

Koulupäivän, koulumatkojen sekä koulun järjestämällä retkillä oppilaat ovat vakuutettuja. Kouluun tullaan suoraan koulukyydin saavuttua Arkadiaan. Koulu- kyytiä oppilaat odottavat liikuntasalin vieressä olevalla kivetyllä alueella.

Polkupyörät pidetään niille varatuissa paikoissa. Polkupyöräilijän tulee käyttää kypärää koulumatkoillaan. Polkupyöräkatoksessa ei oleskella välituntisin. Turvallisuussyistä johtuen koulu suosittelee, etteivät nuorimmat oppilaat pyöräilisi kouluun. Vanhemmat opettavat lapsilleen turvallisimman koulutien. Mopot ja mopoautot parkkeerataan laillisille parkkipaikoille.

Hyvään käytökseen kuuluu tervehtiminen. Hyvään ja asialliseen käytökseen ei kuulu kiusaaminen, syrjiminen tai väkivaltainen käytös.

OPPITUNNIT

Oppitunnille saavutaan ajoissa opiskeluvälineet mukana. Oppilas myöhästyy, jos hän ei ole luokassa silloin, kun opettaja aloittaa oppitunnin. Oppitunnin alussa rauhoitutaan, noustaan seisomaan, tervehditään ja istuudutaan, kun opettaja on antanut luvan. WC-käynnit hoidetaan välituntisin, ei oppitunneilla.

Annetut kotitehtävät tehdään ja läksyt luetaan säännöllisesti ja huolellisesti. Jokaisella oppilaalla on oikeus oppia turvallisessa ja rauhallisessa luokassa. Koulussa käytetään asiallista ja kohteliasta kieltä, ei kiroilla. Luvaton poissaolo, luntaaminen ja muu vilpillinen käytös on ehdottomasti kielletty. Kännykän käyttö tuntien aikana on kielletty ja kännykät kerätään erilliseen koriin tai opettajan pöydälle tai ne pidetään repussa tunnin ajan. Oma älylaitetta voi käyttää opiskeluun opettajan ohjeiden mukaan. Kännykät ym. laitteet ovat koulussa oppilaan omalla vastuulla.

Oppitunnin kulkua ei saa häiritä. Opettaja saa pyytää oppilaalta ja ottaa pois välttämättömiä voimakeinoja käyttäen esineitä tai asioita, joita oppilas käyttää oppimisen ja opettamisen häiritsemiseen. Häirintään käytetty väline luovutetaan oppilaalle takaisin joko heti oppitunnin päätteeksi tai mikäli on ilmeistä, että häiritseminen jatkuu, koulupäivän päätteeksi.

Purukumia tai muita makeisia ei saa syödä oppitunneilla eikä välitunneilla. Juomien (esim. energiajuomien) ja makeisten tuominen kouluun ilman lupaa on kielletty. Rahan ja arvoesineiden tuomista kouluun tulisi välttää. Koulu ei korvaa menetettyä rahaa tai tavaraa.

VÄLITUNNIT

Välitunnille siirrytään oppituntien päätyttyä viivyttämättä. Välitunnit vietetään ulkona. Oleskeleminen välituntisin turhaan WC-tiloissa tai niiden välittömässä läheisyydessä on kielletty. Vessassa käydään yksin.

Välituntialue on koulun piha-alue. Ovien edusta on jätettävä vapaaksi, koska kulkemisen on oltava esteetöntä. Yläkoululaiset voivat mahdollisuuksien mukaan viettää ns. yhteisvälitunnit ruotsinkielisen yläkoulun kanssa aamupäivällä klo 10-10.20 ja iltapäivällä 13.30-13.40 välipihalla. Oppilaskunnan kahvilavälitunnin yläkoululaiset saavat viettää sisällä Keskuskoulun puoleisella yläkäytävällä. Välituntialueelta ei saa poistua.

Välitunnille on pukeuduttava sään mukaisesti. Jos pakkasta on 15-20 astetta tai yli, oppilaat saavat olla välitunnit sisällä. Välituntivalvojat päättävät ja ilmoittavat asian oppilaille. Päälystakit jätetään naulakkoon ja ulkokengät siististi tuulikaappiin. Takin taskuun ei tule jättää tavaroita. Urheiluvälineet säilytetään nau-lakoissa tai tuulikaapissa.

Välitunteja voidaan viettää myös Arkadia-areenassa. Luokkakohtaiset ja yhteiset vuorot areenaan löytyvät koulujen ilmoitustauluilta. Areenassa on yläkoulun yhteisiä vuoroja myös Kimitonejden skolanin oppilaitten kanssa.

Kouluun ei saa tuoda eikä hallussa pitää alkoholi- ja tupakkalain mukaisia tuotteita (alkoholi, päihteet, erilaiset tupakkatuotteet, nuuska ja sähkötupakka, sytytin ja muut tulentekovälineet), itsensä tai toisen tai omaisuuden vahingoittamiseen soveltuvia esineitä ja aineita eikä ampuma-asetta tai räjähtävää esinettä muistuttavia esineitä. Rehtorilla ja opettajalla on oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, hänen hallinnassaan olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin vaatteensa (taskut) ja pyytää oppilasta antamaan pois kielletty tai vaarallinen esine tai aine. Jos oppilas tekee vastarintaa, haltuunotto voidaan tehdä voimakeinoin. Kouluaikana ei saa tupakoida. Tupakointiin sekä päihteiden käyttöön puututaan kunnan ennaltaehkäisevän päihdetyösuunnitelman mukaisesti.

Pois otetut tavarat luovutamme oppilaalle tai hänen huoltajalleen mahdollisimman pian. Tupakka- ja alkoholilain mukaiset tuotteet luovutamme vain oppilaan huoltajalle. Ampuma-asetta tai räjähtävää esinettä muistuttavat esineet luovutamme poliisille.

Lumipallojen heittäminen on ehdottomasti kielletty koulualueella ja koulukyytien odotusalueella kevyenliikenteenväylän tuntumassa.

Skeittailu, skuuttailu ja temppupyöräily kouluaikana on sallittu osoitetulla alueella. Tällöin oppilaalla täytyy olla kypärä päässä. Välineitä säilytetään ulkona.

RUOKAILU

Ruokalaan kuljetaan opettajan ohjeiden mukaan. Ruokalaan kulkeminen ei saa aiheuttaa häiriötä oppitunneilla oleville oppilaille. Ulkovaatteissa ja kengät jassassa ei ruokalaan mennä.

Ruokalassa istutaan luokanopettajan ja -valvojan osoittamissa paikoissa noudattaen hyviä pöytätapoja ja antaen muille oppilaille ruokarauha. Turhaa liikkumista ja hälinää vältetään. Puhelimia ei käytetä ruokalassa.

Ruokaa otetaan lautaselle vain sen verran kuin arvioi jaksavansa syödä noudattaen keittiöhenkilökunnan ohjeita mm. määrien suhteen (esimerkiksi montako lihapyörykkää/oppilas).

Likaiset astiat palautetaan oikeille paikoille ja roskat laitetaan roskikseen. Yläkoululaiset saavat poistua ruokailusta aikaisintaan klo 11.30 ja alakoululaiset klo 11.15 välituntivalvojan perässä. Keittiöhenkilökuntaa kiitetään ruoasta.

KOULUN TILAT JA YMPÄRISTÖ

Koulualueen rajoina ovat:

- liikuntasalin pihanpuoleinen seinä
- monitoimikentän aita
- hiekkakentän reunat
- oja
- nurmikkoinen kukkula
- teknisen työn luokan ulkoseinä
- koulukeskuksen sisäpiha, jossa oppilaat voivat odottaa käsityön ja kotitalouden oppituntien alkamista välituntien päättyessä ja yläkoululaiset oleskella ns. yhteisvälitunneilla.

Koulualue pidetään siistinä. Koulurakennuksen ja irtaimiston rikkoutumisesta seuraa vahingonkorvausvelvollisuus. Kasvien ja seinille ripustettavien oppilastöiden annetaan olla rauhassa.

Koulun alueella ei kunnan kiinteistötoimen ohjeiden mukaan saa oleskella kouluajan ulkopuolella (eli iltaisin, viikonloppuisin eikä loma-aikoina). Koulukeskuksen alueella on tallentava kameravalvonta.

4. KÄYTTÄYTYMISEN ARVIOINTI

4.1. YLEISET PERIAATTEET

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon muut ihmiset ja ympäristö sekä noudattamaan yhteisesti sovittuja toimintatapoja ja sääntöjä. Heille opetetaan koulun erilaisissa vuorovaikutustilanteissa asiallista, tilannetietoista käyttäytymistä ja hyviä tapoja.

Käyttäytymistä arvioidaan ja oppilaille annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta suhteessa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytymisen

tavoitteet perustuvat koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin.

Käyttäytymisen arvioinnissa erityisen tärkeä on huolehtia, että arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin eikä muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. *Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutena, eikä se vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon. Päättö- ja erotodistukseen käyttäytymisen arviota ei merkitä.*

Käyttäytyminen arvioidaan kaikilla vuosiluokilla samoin kriteerein, ikäkausi huomioiden. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat.

Yhtenäiskoulussa oppilaille saattaa tulla useitakin opettajia, joiden opetustuntimäärät ovat hyvin erisuuruisia. Opettajan arvioidessa oppijaa yhden opetusviikkotunnin perusteella on tilanne erilainen kuin silloin, jos opettajalla on oppilaalle esim. viisi viikkotuntia. Siksi käytämme alakoulussa arviointia, jossa oman luokanopettajan arviointia painotetaan. Yläkoulussa oppilaan käyttäytymisen arvosana muodostuu oppilasta opettavien opettajien antaman arvioinnin ja yhteisen pohdinnan lopputuloksena.

Käyttäytyminen arvioidaan vuosiluokilla 1.-3. sanallisesti ja vuosiluokilla 4.-9. numeroin. Numeroarviointia voidaan täydentää vuosiluokilla 4.-9. sanallisesti.

4.2. KÄYTTÄYTYMISEN TAVOITTEET JA OSA-ALUEET

Oppilas

- Ottaa huomioon toiset ihmiset
- Suhtautuu kunnioittavasti ja suvaitsevaisesti kaikkia kohtaan koulussa
- Ottaa vastuun omasta toiminnastaan
- Noudattaa koulun sääntöjä ja käyttäytyy annettujen ohjeiden mukaan
- On rehellinen
- Antaa toisille työrauhan
- Ottaa vastuun työilmapiiristä ja kouluympäristöstä
- Toimii kiusaamista vastaan

Toisten huomioonottaminen, suvaitsevaisuus ja vastuu omasta toiminnasta: puheen sävy, toisten huomioiminen, kiusaaminen, riitojen sovittelu, itsehillintä, erilaisuuden hyväksyminen, empatiakyky, ystävällisyys, toisten arvostaminen, kohteliaisuus, kättely, ohjeiden noudattaminen, kyky erottaa puhetapa aikuisten ja ikätovereiden välillä, työrauhan antaminen muille, oman vuoron odottaminen, auttaminen ja neuvominen, toisten ja oman työn arvostaminen, kuunteleminen, kyky pyytää apua

Koulun sääntöjen noudattaminen ja annettujen ohjeiden mukainen käyttäytyminen: luokan sääntöjen noudattaminen, koulun sääntöjen

noudattaminen, liikennesääntöjen noudattaminen, lain noudattaminen, tervehtiminen, asiallinen kielenkäyttö, rauhallinen syönti ruokalassa, erilaisten ruokien kokeileminen, käsienpesu, hallitut ruokapöytäkeskustelut, juhlatilanteissa ohjelman seuraaminen, juhlapaikalla ohjeiden noudattaminen, ohjatusti esiintyminen, luonteva juhlapukeutuminen, yleisönä oleminen, juhlapaikan ja -tilaisuuden luonteen ymmärtäminen, vastuun kantaminen juhlatilanteessa

Vastuu työilmapiiristä ja kouluympäristöstä: tavaroista huolehtiminen, jälkien siivoaminen, omaisuuden kunnioittaminen, roskaaminen, ilkivallasta ilmoittaminen, kaiken elämän kunnioittaminen, jokamiehen oikeuksien tunteminen, omien tekojen ja valintojen merkityksen ymmärtäminen

4.3. KÄYTTÄYTYMISEN SUUNTAA ANTAVAT ARVIOINTIKRITEERIT

Toisten huomioon ottaminen, suvaitsevaisuus ja vastuu omasta toiminnasta

Koulun sääntöjen noudattaminen ja annettujen ohjeiden mukainen käyttäytyminen

Vastuu työilmapiiristä ja kouluympäristöstä

10 Oppilas ottaa aina toiset huomioon sekä suhtautuu kunnioittavasti ja suvaitsevaisesti kaikkia kohtaan koulussa. Oppilas tarjoaa apuaan toisille ja osaa toimia aloitteellisesti eri tilanteissa.

Oppilas noudattaa aina koulun sääntöjä ja on rehellinen. Oppilas vaikuttaa omalta osaltaan hyvien tapojen ja käytäntöjen ylläpitämiseen. Oppilas toimii esimerkillisesti ja käyttää asiallista kieltä.

Oppilas osallistuu aktiivisesti hyvän työilmapiirin ja viihtyvyyden luomiseen kouluympäristössä. Oppilas toimii epäitsekkäästi kouluyhteisön hyväksi ja aktiivisesti kiusaamista vastaan.

9 Oppilas on kohtelias ja ystävällinen ja kykenee auttamaan toisia. Oppilas osallistuu aktiivisesti kouluyhteisön toimintaan. Oppilas ottaa toiset huomioon ja on rehellinen.

Oppilas on luotettava, noudattaa koulun sääntöjä ja käyttää asiallista kieltä.

Oppilas vaikuttaa myönteisellä tavalla työrauhaan ja työilmapiiriin. Oppilas vaikuttaa omalta osaltaan kouluympäristönsä viihtyvyyteen. Oppilas toimii kiusaamista vastaan.

8 Oppilas on yleensä hyvä kaveri ja suvaitsevainen muita kohtaan. Oppilas suhtautuu asiallisesti nuhteluihin.

Oppilas noudattaa yleensä koulun sääntöjä. Oppilas käyttää useimmiten asiallista kieltä.

Oppilas noudattaa tavallisesti koulun työrotiineja ja ylläpitää ryhmän työilmapiiriä. Oppilas ottaa vastuuta omasta kouluympäristöstään. Oppilas ei osallistu kiusaamiseen.

7 Oppilas osaa halutesaan olla hyvä kaveri. Oppilaan käyttäytyminen vaihtelee ja käytös vaatii joskus ojentamista. Oppilas käyttäytyy toisinaan epämiellyttävästi toisia kohtaan ja saattaa suhtautua välinpitämättömästi nuhteluihin.	Oppilas tuntee koulun säännöt mutta rikkoo niitä joskus tietoisesti. Oppilaan kielenkäyttö on joskus sopimatonta.	Oppilaalla on vaikeuksia antaa itselleen ja toisille työrauha, ja hän häiritsee ryhmän työilmapiiriä. Oppilas kykenee halutessaan olemaan vastuuntuntoinen myös kouluympäristönsä suhteen.
6 Oppilas on usein epäyhtävällinen ja käyttäytyy epäkunnioittavasti. Oppilas ei välitä nuhteluista ja käyttäytyy epäluotettavasti. Oppilaalla on puutteita vastuunottamisessa ja harkinnassa.	Oppilas käyttäytyy usein häiritsevästi ja noudattaa harvoin yhteisiä sääntöjä. Oppilaan kielenkäyttö on usein karkeaa ja provosoivaa. Koulupinnausta voi esiintyä. Kiellettyjen aineiden tai esineiden hallussapitoa on voinut esiintyä.	Oppilaan on hyvin vaikea keskittyä ja hän häiritsee usein työilmapiiriä. Oppilas ei ota vastuuta kouluympäristöstä. Oppilas ärsyttää usein toisia ja osallistuu kiusaamiseen.
5 Oppilas käyttäytyy hyvin usein epämiellyttävästi. Oppilas ei ota toisia huomioon, suhtautuu toisiin epäkunnioittavasti ja käyttäytyy jopa uhkaavasti ja aggressiivisesti koulussa. Nuhteluilla ja toistuvilla kurinpidollisilla toimilla ei ole mitään vaikutusta oppilaan käyttäytymiseen.	Oppilas rikkoo jatkuvasti koulun sääntöjä. Oppilaan kielenkäyttö ei ole lainkaan hyväksyttävää. Koulu on turvautunut moniin kurinpidollisiin toimiin ja ollut yhteydessä oppilaan kotiin. Kiellettyjen aineiden väärinkäyttöä on voinut esiintyä	Oppilas on voinut vahingoittaa kouluympäristöä törkeällä tavalla. Oppilas vaikuttaa erittäin usein ja tietoisesti ryhmän mahdollisuuksiin huolehtia työrauhasta ja hyvästä työilmapiiristä. Oppilas osallistuu järjestelmällisesti ja tietoisesti kiusaamiseen.
4 Oppilaan käyttäytyminen arvioidaan hylätyksi, jos oppilas ei kykene sopeutumaan kouluyhteisöön ja käyttäytyminen on vaaraksi hänelle itselleen ja toisille. Koulunkäynti ei suju, vaikka on ryhdytty erityistoimenpiteisiin		

5. WILMA

Kodin ja koulun välisen tiedonkulun välineenä toimii Wilma-ohjelma. Wilma-ohjelmaan sekä oppilas että huoltaja saavat koululta lukuvuoden alussa käyttäjä-tunnuksen ja salasanan. Huoltajan on pidettävä salasana ehdottomasti vain omana tietonaan. Wilman avulla välittyy tieto poissaoloista, oppilaan koulunkäynnin sujumisesta, koearvosanoista, määräämisestä läksyparkkiin sekä koulun ohjelmasta ja erilaisista tapahtumista. Huoltajat mm. selvittävät poissaolon syyn Wilman kautta. Jotta yhteydenpito Wilman välityksellä on toimivaa ja

tarkoituksenmukaista, tulee huoltajan käydä katsomassa Wilma-viestit (kuitata poissaolot, vastata opettajan viesteihin) päivittäin.

Wilma-ohjelmaan pääsee kirjautumaan kunnan kotisivujen kautta osoitteessa www.kemionsaari.fi/sivistystoimi/suomenkieliset_koulut/Kemiönsaaren_keskuskoulu (kannattaa tallentaa suosikkeihin).

6. OPISKELUHUOLTO

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan tai opiskelijan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä. Oppilaitoksen toiminnan tulee tukea oppimis- ja kasvuympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä edistää koko oppilaitoksen hyvinvointia. Toiminnan painopisteen tulee olla ennaltaehkäisevässä, koko oppilaitosyhteisöä tukevassa yhteisöllisessä oppilashuollossa. Opiskeluhuollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko koulu- tai opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta. Tavoitteena on myös turvata yksilökohtainen varhainen tuki kaikille sitä tarvitseville. Opiskeluhuolto jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon. **Yhteisöllinen opiskeluhuolto** on ensisijaista ja ehkäisevää ja se kuuluu kaikille. **Yksilökohtainen opiskeluhuolto** on ehkäisevää ja tukea antavaa.

Kussakin oppilaitoksessa on oma **opiskeluhuoltoryhmä, ns. Hyvinvointiryhmä**. Ryhmä vastaa oppilaitoskohtaisen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteutuksesta ja arvioinnista. Opiskeluhuoltoryhmän johtajana ja koollekutsujana toimii oppilaitoksen rehtori. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Ryhmän kokoonpanosta päätetään vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Ryhmän jäseniä voivat olla esimerkiksi koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi, opettajien edustaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja sekä esikoulun edustaja. Ryhmän kokoonpanoon tulee kuulua myös oppilaiden edustaja sekä huoltajien edustaja, tai vaihtoehtoisesti heitä tulee kuulla muulla tavoin koulun opiskeluhuoltotyöhön liittyvissä asioissa. Kuluvana lukuvuotena Kemiönsaaren keskuskoulun Hyvinvointiryhmään kuuluvat seuraavat henkilöt:

Salminen Katja, oppilaanohjaaja	040 531 7113
Kaivola Lea, erityisopettaja	
Munter Irene, erityisopettaja	
Komaro Marjo, erityisluokanopettaja	040 638 6375
Vasama Marja, rehtori	044 042 5675
Väärä Ulla, kuraattori	040 515 6298

Kouluterveydenhoitaja Terhi Nygård (puh. 040 548 7341) on koulussa tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin sekä parittomina viikkoina maanantaisin. Koululääkäriin vastaanotolle ajanvaraukset hoitaa kouluterveydenhoitaja. Kuraattori Ulla Väärä

on koulussa tiistaisin ja torstaisin. Koulupsykologi Eeva Holmberg (puh. 040 358 3689?) ottaa vastaan sovittaessa. Hän on läsnä opiskeluhuoltoryhmän kokouksissa tarvittaessa.

7. POISSAOLOT

Jos oppilas sairastuu

1. Huoltaja ilmoittaa kouluun oppilaan poissaolosta ensimmäisenä poissaoloaamuna Wilman kautta tai soittamalla opettajainhuoneeseen.
2. Oppilas selvittää sairauden aikana omatoimisesti koulutehtävät ja tekee niitä mahdollisuuksiensa mukaan.
3. Sairauden jälkeen oppilas selvittää yhdessä opettajan kanssa puutteet oppimisessa ja saa tarvittaessa tukiopetusta.

Poissa luvalla/lomalla

1. Huoltaja anoo lapselleen vapautusta koulutyöstä hyvissä ajoin ennen poissaoloa Wilmassa (viestillä tai kohta Hakemukset ja päätökset). Suosittelemme, ettei oppilaalle haeta vapautusta niinä aikoina, joihin osuu useita kokeita.
2. Luokanopettaja tai -valvoja voi myöntää oppilaalle 1-2 koulupäivää vapautusta. 3-10 koulupäivän vapaan myöntää rehtori. Luvan yli kymmenen koulupäivän poissaoloon myöntää sivistysjohtaja.
3. Oppilas kysyy opettajilta ennen lomaa tehtävät, jotka tulee olla suoritettuina kouluun palattaessa.
4. Loman takia opiskelussa jälkeen jääneelle oppilaalle annetaan tukiopetusta harkinnanvaraisesti vain poikkeustapauksissa.

Luvattomat poissaolot

1. Tapauksessa, jossa poissaolo ilmenee luvattomaksi, opettaja ottaa yhteyttä oppilaan huoltajaan poissaolon selvittämiseksi.
2. Huoltajan kanssa sovitaan luvattomien poissaolotuntien korvaamisesta.
3. Kasvatuskeskusteluryhmä ja luokanvalvoja keskustelevat oppilaan sekä huoltajan kanssa luvattomasta poissaolosta toistuvissa tapauksissa.
4. Tukiopetusta annetaan harkinnanvaraisesti.

Varhainen puuttuminen koulupoissaoloihin

Kunnassamme on otettu lukuvuonna 2020-2021 käyttöön Toimintasuunnitelma läsnäolon vahvistamiseksi ja huolta herättävän poissaolon ehkäisemiseksi koulussa. Toimintasuunnitelma toimii opettajien välineenä, kun epäillään huolta herättävää poissaoloa. Myös vanhemmat voivat esittää huolensa oppilaan suuresta poissaolosta. Tällöin seurataan sama toimintasuunnitelmaa. Toimintasuunnitelmassa esitetään vaihe vaiheelta, miten toimitaan, jos epäillään että oppilas on poissa koulusta ilman varsinaista syytä.

8. MYÖHÄSTELEMINEN JA POISTUMINEN KOULUALUEELTA

Myöhästeleminen

Luokanopettaja tai -valvoja keskustelee oppilaan kanssa tilanteesta ja ottaa siten yhteyden huoltajaan. Mikäli myöhästymisiä on saman jakson aikana viisi, käy luokanopettaja tai -valvoja oppilaan kanssa asiasta kasvatuskeskustelun. Mikäli myöhästelyt jatkuvat, oppilaalle annetaan jälki-istuntorangaistus.

Poistuminen koulualueelta

Koulupäivän aikana oppilas ei saa poistua koulualueelta. Mikäli oppilaalla on tarve poistua koulualueelta, huoltaja tiedottaa etukäteen poissaolosta koululle.

Sairastunut oppilas voidaan lähettää kotiin kesken koulupäivän vain huoltajan suostumuksella tai terveydenhoitajan lähettämänä. Luvattomasta poistumisesta koulualueelta seuraa kasvatuskeskustelu.

9. OPPILAAN MUKANA TULEVAN VIERAILIJAN VIERAILULUPA

Oppilas voi tuoda vierailijan kouluun päiväksi. Vähintään kolme päivää ennen tulee tähän hakea lupa, jonka myöntää rehtori tai rehtorin varahenkilö. Vierailija voi osallistua oppitunneille tilanteen niin salliessa. Kouluruokailuun vierailija ei osallistu.

10. KOULUKIUSAAMISEEN PUUTTUMINEN KiVa -KOULUSSA

10.1. KIUSAAMISEN VASTAINEN TOIMINTASUUNNITELMA

Kemiönsaaren kunnan kouluilla on yhteinen Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastainen toimintasuunnitelma. Kiusaamisen vastaisen työn tavoitteena on, että kaikki koulun oppilaat, opiskelijat ja aikuiset voivat työskennellä turvallisesti opiskelu- ja työympäristössä. Kaikki kouluyhteisön jäsenet ottavat vastuuta positiivisesta ilmapiiristä, turvallisuudesta ja siitä, ettei ketään kiusata. Koulun ilmapiirin tulee olla sellainen, että se näyttäytyy myös koulun ulkopuolisille turvallisena ja positiivisena. Kaikki pelit, keskustelut ja muut sosiaaliset tilanteet on oltava sellaisia, ettei kukaan voi tulkita niitä negatiivisesti.

Kouluilla on myös koulukohtainen suunnitelma, josta ilmenee sekä ennaltaehkäisevät että akuutit toimenpiteet yksittäisissä kiusaamistapauksissa. Ennaltaehkäisevien toimien tarkoituksena on estää kiusaamista, häirintää, syrjintää ja väkivaltaa kouluissa.

Kunnan koulut ovat mukana KiVa Koulu -ohjelmassa. Ohjelma sisältää oppitunteja, KiVa Koulu hyvinvointikyselyn sekä toimintamallit ja lomakkeet kiusaamistapausten selvittelyyn ja seurantaan.

10.2. MITÄ ON KIUSAAMINEN?

Kiusaamista ilmenee, kun yksi tai useampi henkilö tekee järjestelmällisesti ja tarkoituksellisesti negatiivisia tekoja tai loukkauksia yhtä tai useampaan henkilöä kohtaan. Kiusaaminen voi olla myös kertaluonteista, mikäli uhri on selvästi altavastaajana ottaen huomioon uhrin iän, koon tai muun tekijän. Kiusaamiseen voi osallistua eri tavoin esimerkiksi aktiivisena kiusaajana, kiusaamiseen kannustajana tai hiljaisena hyväksyjänä. Koulukiusaamista voi esiintyä oppilasryhmien, yksittäisten oppilaiden, oppilaan ja aikuisen tai aikuisten välillä.

Kiusaamisen erilaiset muodot:

- 1) Sanallinen kiusaaminen tarkoittaa, että henkilö tarkoituksella käyttää toisia loukkaavaa kieltä. Sanallista kiusaamista on ilkeä kommentointi suullisesti tai kirjallisesti, matkiminen, pilkkaaminen, ikävien lempinimien antaminen, huhujen levittäminen, toista loukkaava vitsailu ja uhkailu.
- 2) Henkinen kiusaaminen tarkoittaa, että kiusaaminen tapahtuu hiljaisuudessa ja kiusaaja tekee uhrin elämästä epämurkkaa. Henkisen kiusaamisen muotoja ovat esimerkiksi huokaukset, katseet, silmien pyörittely ja irvistely.

- 3) Fyysisessä kiusaamisessa kiusaaja käyttää fyysistä voimaa. Kiusaamisen muotoja ovat esimerkiksi töniminen, potkiminen ja lyöminen.
- 4) Nettikiusaamisessa muun muassa välitetään loukkaavia viestejä, valokuvia, videoita, juoruja tai valheita. Nettikiusaaminen tapahtuu sosiaalisessa mediassa. Sitä voi tapahtua ympäri vuorokauden ja se tavoittaa suuren määrän henkilöitä.
- 5) Ostrakismi tarkoittaa sosiaalista hyljeksintää, jossa henkilö jää näkymättömäksi eikä hänelle anneta huomiota. Se aiheuttaa sosiaalista kipua, joka on verrattavissa väkivaltaan tai kiusaamiseen. Ostrakismin muotoja ovat muun muassa selän kääntäminen, viesteihin vastaamatta jättäminen ja yhteisestä toiminnasta pois sulkeminen. Ostrakismia on myös tietoinen valinta olla tykkäämättä tietyn henkilön sosiaalisen median julkaisuista sekä toiminta, jossa monet päättävät olla hyväksymättä tiettyä henkilöä eri ryhmiin sosiaalisessa mediassa.
- 6) Toisen omaisuuden ottaminen, tahallinen tuhoaminen tai piilottaminen on yksi kiusaamisen muodoista. Tällaisen kiusaamisen muotoja ovat toisen omaisuuden tarkoituksellinen tuhoaminen tai piilottaminen niin, että uhri ei voi saada omaisuuttaan takaisin ilman kolmannen osapuolen apua esimerkiksi lukitusta kaapista.

Kiusaaminen muuttuu yhteiskunnan trendien ja sosiaalisen median vaikutusten myötä. Kiusaamistilanteissa on havaittavissa tietty roolijako: kiusaajan ja kiusatun lisäksi mukana voi olla kiusaajan apureita ja kannustajia sekä kiusatun puolustajia ja hiljaisia hyväksyjä. On hyvä muistaa, että kaikki eivät ole vastuussa kiusaamisesta, mutta kaikki ovat vastuussa kiusaamisen lopettamisesta.

Häirintä:

Yhdenvertaisuuslain (14 §) mukaan häirinnällä tarkoitetaan käyttäytymistä, jolla pyritään loukkaamaan henkilön ihmisarvoa tai joka johtaa siihen. Käyttäytyminen luo kielletyn syrjintäperusteen yhteydessä halventavan, nöyryyttävän, uhkaavan, vihamielisen tai aggressiivisen ilmapiirin. Kielletyt syrjintäperusteet ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhde, terveydentila, vamma, seksuaalinen suuntautuminen tai mikä tahansa muu henkilöön liittyvä syy. Tasa-arvolaki (7 §) kieltää seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan häirinnän.

Väkivalta:

Väkivaltaa ilmenee monessa muodossa. Yksinkertaisimmillaan väkivalta voidaan jakaa fyysiseen ja henkiseen. Väkivalta voi olla toisen lyömistä ja potkimista tai esimerkiksi toisen ihmisen loukkaamista sanallisesti tai aiheuttamalla

muuten henkistä stressiä ja kärsimystä. Kumpikin tapa satuttaa toista ihmistä ja voi aiheuttaa vakavia vaurioita.

10.3. MITEN KIVA-KOULUSSA KIUSAAMISEEN PUUTUTAAN?

Pääsääntönä on se, että kaikki aikuiset ovat velvollisia puuttumaan asiaan, kun kiusaaminen huomataan. Kaikkia osapuolia, kiusattua, kiusaajia ja silminnäkijöitä kuullaan ja keskustelut dokumentoidaan. Tarkemmin toimintatapa on kuvattu kunnan sekä koulukohtaisessa suunnitelmassa.

Kun epäily kiusaamisesta tulee aikuisen tietoon, henkilökunnasta kokoonpantu KiVa -tiimi (joko A tai Y-tiimi) alkaa selvittää tapahtunutta kiusatun ja kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa. Tiimi selvittää tapahtuneen ja sopii asianosaisten kanssa jatkotoimista ja seurannasta sekä ottaa yhteyttä osallisten huoltajiin. KiVa -tiimit selvittävät toistuvia, jonkin aikaa jatkuneita kiusaamistapauksia.

On muistettava, että kiusaaminen sisältää seikkoja, jotka täyttävät rikoksen tunnusmerkit. Näitä voivat olla kunnianloukkaus, ilkivalta, pahoinpitely, seksuaalinen häirintä tai varkaus. Koulun kiusaamisen vastainen työ ei sulje pois mahdollisuutta olla yhteydessä muihin viranomaisiin. Koulun kiusaamisen vastainen työ koskee kouluaikana tapahtuvaa kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää. Kouluajan ulkopuolella tapahtuva kiusaaminen vaikuttaa yleensä koulun arkeen ja rajan erottaminen voi olla hyvin vaikeaa.

11. VÄKIVALTATILANTEISIIN VARAUTUMINEN JA NIIDEN SELVITTELY, VÄKIVALLAN UHKA JA AGGRESSIIVISUUDEN KOHTAAMINEN

Koulun järjestyssäännöissä on väkivaltainen käyttäytyminen ehdottomasti kielletty. Väkivaltatilanteen sattuessa

- kehoitetaan oppilaita lopettamaan väkivalta
- yritetään estää väkivallan jatkuminen, haetaan apua muilta aikuisilta, jos tilanteen hallinta tai käsittely sitä vaatii ja pyritään suojaamaan muita oppilaita.
- soitetaan tarvittaessa poliisille
- hoidetaan tarvittavat jatkotoimet: kerrotaan rehtorille, opettajille/ luokanvalvojille, sekä kirjataan tapahtuma ja ilmoitetaan asiasta huoltajille. Tarvittaessa informoidaan sosiaaliviranomaisia ja tehdään lastensuojeluilmoitus.

Tarvittaessa kriisiryhmä kokoontuu ja järjestää kriisiapua.

Jos oppilaalle aiheutuu sen tasoista vahinkoa, että hän tarvitsee terveydenhoitoa ja teko on ollut tahallinen, koulu tekee ilmoituksen poliisille, jolloin asia siirtyy niiltä osin poliisille. Rangaistuksena on mahdollista käyttää kasvatuskeskustelua, jälki-istuntoa, opetuksen epäämistä loppupäiväksi tai rehtorin kirjallista varoitusta sekä mahdollista määräaikaista erottamista.

12. ILKIVALTA JA NÄPISTELY

12.1. ILKIVALTAAN SUHTAUTUMINEN

Kun oppilas syyllistyy ilkivaltaan koulukiinteistöä, koulun irtaimistoa tai koulun henkilöstön tai toisen oppilaan omaisuutta kohtaan

1. Tilanne selvitetään kahden opettajan voimin ja kirjataan ylös lomakkeelle.
2. Kopio kirjauksesta lähetetään huoltajalle ja alkuperäinen arkistoidaan kansliaan.
3. Sovitaan oppilaan ja huoltajan kanssa ilkivaltateon korvaamisesta. Pääsääntö on, että aiheuttajalla on vahingonkorvausvelvollisuus

12.2. NÄPISTELYYN SUHTAUTUMINEN

Koulussa sattunut näpistely selvitetään kahden aikuisen voimin. Asia kirjataan ja lähetetään tiedoksi huoltajalle. Tarvittaessa otetaan yhteyttä poliisiin, jos näpistetyn tavaran arvo on korkea. Koulu ei vastaa oppilaiden koulussa mukanaan pitämistä rahoista tai arvoesineistä.

Jos oppilas näpistää kaupasta tai kioskista juuri ennen koulupäivän alkua tai sen välittömästi sen päättymisen jälkeen, näpistelyasian selvittelyn hoitaa kaupan tai kioskin henkilökunta. Koulun toive on, että jokainen näpistys ilmoitetaan kaupasta tai kioskista huoltajalle sekä poliisille.

13. KASVATUSKESKUSTELU JA KURINPITOTOIMET (ns. kurinpito-suunnitelma)

13.1. KURINPITOTOIMET

Tilanteessa, jossa oppilas on käyttäytynyt järjestyssääntöjen vastaisesti, käymme ensisijaisena kurinpitotoimena kasvatuskeskustelua oppilaan kanssa. Jos järjestyssääntöjen vastainen käyttäytyminen jatkuu tai toistuu, käytämme muita kurinpitotoimia, kuten velvollisuus siivota tai järjestää koulun tiloja, jälki-istunto, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen, määräys poistua luokahuoneesta tai muusta koulun tilaisuudesta ja opetukseen osallistumisen epäminen.

Koulussamme sattuvissa pulmatilanteissa ja rangaistuksia antaessamme toimintamme yleisohjeena pidämme, että

1. selvitämme tilanteen tarvittaessa kahden aikuisen voimin
2. kirjaamme tilanteen
3. huoltaja saa keskustelusta tiedon puhelimitse ja/tai Wilman kautta, jonka viestin hänen tulee kuitata nähdyksi
4. kirjaukset jäävät Wilmaan

Oppituntia häiritsevä oppilas

Oppitunnin häiritsemisestä oppilaan kanssa käydään kasvatuskeskustelu.

Toistuvasti häiritsevä oppilas siirretään käytävälle tai jäähyparkkiin eli jatkaamaan tuntia toisen luokan kanssa. Luokasta poistamisesta tai jäähyparkkiin siirtämisestä luokanopettaja tai -valvoja ilmoittaa oppilaan kotiin. Mikäli häiritseminen jatkuu edelleen, lähetetään oppilas loppupäiväksi kotiin (asiasta ilmoitetaan ensin huoltajalle). Jos vielä tämänkin jälkeen häiritseminen jatkuu, kutsutaan oppilas ja hänen vanhempansa asiantuntijaryhmän kokoukseen neuvonpitoon etsimään ratkaisua häiritsemisen lopettamiseksi. Mikäli häiritsemisen lopettamiseksi löydetty ratkaisu ei tuota tulosta, rehtori antaa oppilaalle kirjallisen varoituksen. Viime vaiheessa harkitaan oppilaan erottamista määräajaksi. Koulu on yhteydessä kunnan lastensuojeluun toistuvissa häiritsemistapauksissa.

13.2. KASVATUSKESKUSTELU

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen puuttumiskeino tilanteessa, jossa oppilas häiritsee, rikkoo sääntöjä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioitettavasti.

Kasvatuskeskustelussa käydään oppilaan kanssa läpi, miten hän on rikkonut koulun sääntöjä ja miksi sekä miten hänen tulisi toimia, jotta hän noudattaisi yhteisiä sääntöjä. Kasvatuskeskustelussa ovat mukana tilanteen nähnyt aikuinen sekä opettaja tai rehtori. Myös oppilaan huoltajalla on oikeus olla mukana kasvatuskeskustelussa, ja siksi keskustelusta ilmoitetaan hänelle ennalta.

Käyty kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan (Tuki -valikko → toimenpiteet).

Kasvatuskeskustelu voidaan käydä esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- luvaton koulualueelta poistuminen
- epäasiallinen käytös tai kielenkäyttö
- lunttaaminen
- myöhästelyt
- oppitunnin häirintä (toistuvasta häirinnästä siirto jäähyarkkiin)
- yritys olla sisällä ulkoviikotunnin aikana
- lumipallon heitto
- luvaton poissaolo oppitunnilta
- tupakointi (edetään erillisen suunnitelman mukaisesti)
- koulukiusaamistapaukset (sovittelu asianosaisten kesken).

13.3. LUOKASTA POISTAMINEN

Mikäli oppilaan häiritseminen on toistuvaa, hänet voidaan poistaa oppitunnilta toiseen valvottuun tilaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi. Luokasta poistanut opettaja ilmoittaa asiasta ja syystä luokasta poistamiseen oppilaan huoltajalle joko Wilman kautta (tunnin sujuminen -kohtaan).

13.4. OPETUKSEEN OSALLISTUMISEN EVÄÄMINEN

Mikäli opetus vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi tai oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen johdosta tai opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi, voidaan häneltä evätä oikeus osallistua opetukseen loppupäiväksi eli ts. hänet lähetetään kotiin. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainituilla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen, tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Päätöksen tekee rehtori. Ennen kotiin lähettämistä olemme yhteydessä oppilaan huoltajaan.

13.5. JÄLKI-ISTUNTO

Oppilas voidaan määrätä enintään kahdeksi tunniksi erilliseen jälki-istuntoon, joka suoritetaan koulupäivän jälkeen. Jälki-istunnosta tiedotetaan huoltajille Wilman kautta. Tiedotteessa on mainittuna oppilaan rike, kuuleminen ja jälki-istunnon suorittamisaika. Huoltaja merkitsee tiedotteen nähdyksi Wilmassa.

Jälki-istunnossa voi teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia tai sellaisia tehtäviä, jotka edistävät koko koulun toimintaa. Kemiönsaaren keskus-koulussa annetaan jälki-istuntoa tilanteessa, jossa oppilas on kasvatustieteen keskustelun jälkeen jatkanut sääntöjen rikkomista, häiritsemistä, menettelyä vilpillisesti tai toisten oppilaiden tai henkilökunnan epäkunnioittavaa kohtelua.

Kun oppilas saa jälki-istuntoa rikkeestään, hänen tulee suorittaa jälki-istunto Wilma-tiedotteeseen kirjattuna ajankohtana. Jos hän ei tule ilmoitettuna aikana jälki-istuntoon ilman huoltajan ilmoittamaa hyväksyttävää syytä, seuraa siitä tunti lisää jälki-istuntoa.

Jälki-istunnossa häiritsevästi käyttäytyvä oppilas poistetaan paikalta. Oppilaan on suoritettava keskeytynyt jälki-istunto uudelleen, ja sen lisäksi jälki-istunnon häiritsemisestä saamansa uusi jälki-istuntorangaistus.

13.6. KIRJALLINEN VAROITUS

Mitä tarkoittaa kirjallinen varoitus?

Oppilaalle, joka jatkaa kasvatustieteen keskustelusta ja jälki-istunnosta huolimatta opetuksen häiritsemistä tai muuten koulun järjestyssääntöjen rikkomista tai vilpillistä menettelyä, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallinen varoitus on kurinpitorangaistus. Kirjallisen varoituksen antaa rehtori. Jos oppilas jatkaa vielä epäasiallista toimintaa kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa koulusta enintään kolmeksi kuukaudeksi.

13.7. SOVITTELU, LISÄTYÖ, PUUTTUMINEN JA PUHUTTELU

Sovittelua voidaan käyttää esim. sanallisten loukkaamisten, lievien koulukiusaamistapausten sekä koulun tai toisen henkilön omaisuuden rikkomisissa. Sovittelussa ovat mukana asianosaiset sekä kaksi opettajaa ja tapahtuma kirjataan erilliselle lomakkeelle, joka lähetetään tiedoksi kopiona asianosaisten koteihin. Sovittelu pyrkii myös selvittämään mahdollisen vahingon ja siitä seuraavat korvaukset. Sovittelua käytetään osana kasvatustieteen keskustelua.

Oppilaalle voidaan määrätä kasvatuksellisista syistä työtä, mikäli hän on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen koulun omaisuutta tai tilaa. Kyse on vahingonkorvausvelvollisuudesta. Tehtävä on suoritettava aikuisen valvonnassa koulupäivän jälkeen (max. 2 tuntia).

Lievissä koulun sääntöjen rikkomuksissa opettaja tai rehtori puhuttelee oppilasta. Ilmoitus puhuttelusta tehdään luokanopettajalle, -valvojalle ja tarvittaessa edelleen myös huoltajalle.

14. LÄKSYPARKKI

Kotitehtävänsä laiminlyönyt tai toistuvasti opiskeluvälineensä kotiin unohtanut oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan läksyparkkiin suorittamaan tehtäviään opettajan tai koulunkäyntiavustajan valvonnan alaisena. Läksyparkki on siis kouluaikaa, joten läksyparkissa noudatetaan koulun järjestyssääntöjä. Läksyparkki täytyy suorittaa. Läksyparkkiin määrännyt opettaja ilmoittaa oppilaan huoltajalle läksyparkkiin määräämisestä Wilman kautta pikaviestinä (viestistä kopio myös luokanopettajalle tai -valvojalle). Huoltajalle ilmoitetaan asiasta puhelimitse silloin, jos tehtävien suorittaminen tehdään samana päivänä. Jos oppilas ei esimerkiksi koulukuljetusvaikeuksien takia pysty jäämään sinä päivänä suorittamaan tehtäviä, hänelle osoitetaan toinen päivämäärä tehtävien suorittamiseksi. Läksyparkkiin voidaan määrätä myös heti oppitunnin jälkeen välitunnilla.

Läksyparkissa huonosti käyttäytyvä oppilas poistetaan, mikäli mahdollista, toiseen tilaan suorittamaan jäljellä olevaa läksyparkkia. Tällaisessa tilanteessa hän voi joutua myös uudestaan läksyparkkiin seuraavalla viikolla.

Läksyparkkiin voi mahdollisuuksien mukaan jäädä myös, jos haluaa apua koulutehtäviin.